

תשורה

משמחת הנישואין
של מנחם מענדל ורחל לאה שיחיו
גאלדמאן

אור לי' אלול ה'תשע"ו - "שבת הקהל"
- בוענאס איירעס, ארגנטינה -

בעזה"ת

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו שיחי' למז"ט, החתן התמים הרב **מנחם מענדל** שי' עב"ג הכלה המהוללה מרת **רחל לאה שתחי' גאלדמאן**.

התודה והברכה לכל קרובי המשפחה, ידידים ומכירים, שהאילו לבוא לשמוח אתנו ביום שמחת לכבנו, ולברך את החתן והכלה שיחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הגנו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו בתשורה (על יסוד הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע) אז, הכוללת:

- א. **דבר מלכות** - חלק משיחת כ"ק אדמו"ר בה"קבלת פנים" של סב החתן הרה"ח ר' **משה פסח שיחי' גאלדמאן**.
- ב. **צילום מכתבי כ"ק אדמו"ר** לחתונת הורי החתן והכלה.

- ג. **רשימת סיפורים** - ממה ששמעו החתן ואחיו (לוי יצחק) שי' מסב החתן הרה"ח ר' **משה פסח שיחי' גאלדמאן** אשר זכה לשהות בקירבת כ"ק אדמו"ר בשנים שלפני הנשיאות, בהיותו תמים הלומד בישיבת תות"ל המרכזית, וכן לאח"ז במשך שנות הנשיאות. תודתינו נתונה לו על מסירת הסיפורים והגההתם ע"מ להדפיסם וזכות הרבים תלוי בו.

- ד. **סיפורה של שליחות** - אב החתן הר' **יהושע בנימין שיחי' גאלדמאן** בתור בחור בישיבת תות"ל אשר בקבלנקה, מרוקו.

כל הנ"ל נערך ע"י אח הכלה הת' **מ"מ ישראל משה שיחי' טייטעלבוים** ותודתינו נתונה לו. כמו"כ תודתינו נתונה לאח החתן הר' **לוי"צ** ואשתו שיחיו **גאלדמאן** על עזרתם בהכנת התשורה.

הא-ל הטוב הוא ית' יברך אתכם ואותנו, בתוך כלל אחינו בני" בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים .. קול חתן וקול כלה גו", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

יום שני לפרשת כי תצא.
אור לי' אלול ה'תשע"ו, "שבת הקהל" בוענאס איירעס, ארגנטינה.
מאה וארבע עשרה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר.
מאה וחמישים שנה להסתלקות הילולא של כ"ק אדמו"ר הצ"צ.

ר' יהושע בנימין זוגתו גאלדמאן ר' נתן זוגתו טייטעלבוים

דבר מלכות

חלק משיחת כ"ק אדמו"ר נשי"ד בעת ה'קבלת פנים' של סב החתן הרה"ח ר' **נושה פסח** שיחי' **גאלדנאָר** (השיחה הוגהה באידיש ע"י כ"ק אדמו"ר והודפסה בלקו"ש ח"א ע' 36 ואילך (ס"ב-ה). ע' 52 ואילך (ס"ו-יג) בשינוי הסדר, כאן באה בלה"ק כמו שהודפסה בתורת מנחם ח"ז עמ' 182)

יום ד' פ' תולדות בדר"ח כסלו ה'תשי"ג

א. שייכותו של יום הש"ק לימי החול היא הן לששת ימי החול שלפניו (שלכן נקראים "יום ראשון בשבת", "יום שני בשבת" וכו'), והן לששת ימי החול שלאחריו, כידוע² ש"מיני (מיום הש"ק) מתברכין כולהו יומין", וכמ"ש האוה"ח³ ש"באמצעות יום שבת משפיע בכללות העולמות רוח המקיימת עוד ששת ימים כו".

וענין זה (שייכותו של יום הש"ק לששת ימי החול שלאחריו) מודגש במיוחד ביחס לענין הנישואין – כידוע המנהג⁴ שהחתן עולה לתורה ביום הש"ק שלפני הנישואין.

ובנוגע לנדו"ד – שהעלי' לתורה היתה ביום הש"ק פרשת חיי שרה – מודגשת השייכות באופן גלוי, שהרי, החתונה הראשונה שנכתבה אודותה בתורה (חתונתם של יצחק ורבקה) היא⁵ בפרשת "ואברהם

זקן וגו'" (שבפרשת חיי שרה⁶).

וענין זה הוא בהדגשה יתירה ע"פ מנהג ישראל⁷ – [בעבר נהגו כן בהרבה קהילות שבישראל, וגם היום מצוי מנהג זה בכמה קהילות שבישראל] – שבעת עליית החתן לתורה (במשך כל השנה כולה) קוראים פרשת "ואברהם זקן וגו'".

[ויש לומר א' מהטעמים בדבר⁸ ע"פ

כ"ק אדמו"ר בעת הקבלת פנים

הנ"ל שהחתונה הראשונה שמוספר אודותה בתורה מצוי' בפרשה זו].

ב. בנוגע לפרשת "ואברהם זקן גו" – אמרו רז"ל: "יפה שיחתן של עבדי (בתי¹⁰) אבות מתורתן של בנים", שהרי, כמה גופי תורה נלמדים מיתור אות אחת¹¹ וכיו"ב, שבזה מודגש, ש"תורתן של בנים" נאמרה בקיצור ו"ברמזיה"¹²,

– [שזוהו החילוק בין תורה-שבכתב לתורה שבעל-פה, שתושבע"פ היא באריכות ובפרטיות, ואילו תושב"כ היא בקיצור וברמזיה] –

ואילו "שיחתן של עבדי אבות" מסופרת בתורה באריכות ובפרטיות, ולא עוד, אלא שבשיחתן של עבדי אבות נכתב ענין א' ב' או ג' פעמים, כמו בפרשתו של אליעזר, שבתחלה מסופר אודות דברי אברהם אליו וכל הקורות אתו, ולאח"ז נשנה כל הענין עוד הפעם – בסיפור אליעזר אודות דברי אברהם אליו וכל הקורות אתו.

והנה, אף שטעם הכפלת פרשתו של אליעזר בתורה הוא משום ש"יפה שיחתן של עבדי אבות כו", מ"מ, מכיון שענין זה גופא (יופי שיחתן של עבדי אבות) מודגש ומסופר בתורה בקשר למאורע של שידוך וחתונה, מובן, שנוסף על המעלה שב"שיחתן של עבדי אבות" ה"ז קשור גם עם המעלה שבענין החתונה.

ג. והביאור בזה:

כאשר יהודי הולך לבנות בית בישראל ("א' אידישע הויז") – ה"ז נעשה "בנין עדי עד", כיון שבונה אותו ע"פ תורה, "תורת חיים"¹³ שניתנה מ"אלקים חיים"¹³ (שחי לעולם), ובמילא נעשה גם הוא בבחינת "חיים", כמ"ש¹⁴ "ואתם הדבקים בד' אלקיכם חיים כולכם היום", וגם הבית שבונה נעשה בבחינת "חיים", אשר, רק ענין נצחי יכול להקרא באמת בשם "חיים"¹⁵.

ועפ"ז יש לבאר מ"ש חז"ל¹⁶ בטעם נתינת אליעזר לרבקה – לשם קידושין¹⁷ – "זום זהב בקע משקלו ושני צמידים גו' עשרה זהב משקלם"¹⁸: "בקע – רמז לשקלי ישראל בקע לגלגלת, ושני צמידים – רמז לשני

לוחות מצומדות, עשרה זהב משקלם – רמז לעשרת הדברות שבהן¹⁹, כי, מחצית השקל ("בקע לגלגלת") הו"ע הצדקה שהיא "כללות המצוות"²⁰, ושני הלוחות ועשרת הדברות הם "כללות התורה"²¹, שבג"י קיבלום עליהם בקבלת-עול בהקדימם "נעשה" ל"נשמע"²²; ולכן קידש אליעזר את רבקה ב"זום זהב בקע משקלו ושני צמידים גו' עשרה זהב משקלם" – כי, היסוד של בנין בית בישראל הוא תורה ומצוה בקבלת-עול.

ד. ויש להוסיף ולבאר הטעם לנתינת "שני צמידים גו' עשרה זהב משקלם" כנגד "שני לוחות" ו"עשרת הדברות שבהן", אשר, עשרת הדברות היו חקוקות ("חרות"²³) – ולא כתובות – על הלוחות:

תושב"כ בכלל היא בבחינת "אותיות הכתיבה", דיו על הקלף, שהדיו (האותיות) והקלף הם ב' דברים נפרדים, וע"י ב' הדברים (דיו וקלף) יחד מורכבת תושב"כ.

וכמו כן בתושבע"פ ישנם ב' דברים: (א) דברי התורה, (ב) האדם הלומד את התורה (שנבדל ונפרד מדברי התורה עצמם).

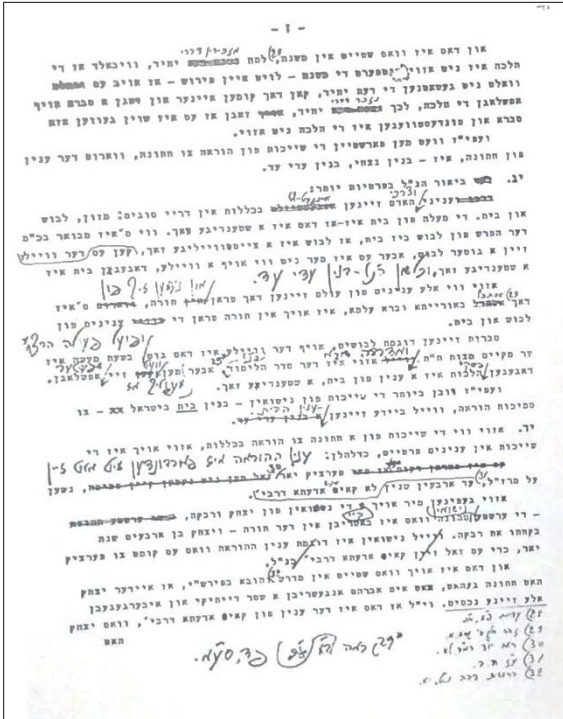
משא"כ עשרת הדברות שהיו על הלוחות היו בבחינת "אותיות החקיקה", כלומר, שהלוחות לא היו דבר נפרד מעשרת הדברות, אלא, אותיותיהם של עשרת הדברות נעשו מהם עצמם.

וענינם של "אותיות החקיקה" בעבודת השם הוא - כדאיתא בגמרא²⁴ - "תורה דילי היא דכתיב²⁵ ובתורתו יגהה יומם ולילה" ("בתחילה היא נקראת תורת השם, ומשלמדה וגרסה היא נקראת תורתו"²⁶), היינו, שהאדם והתורה נעשים דבר אחד.

ולכן נתן אליעזר לרבקה צמידים כנגד הלוחות דוקא, כדי להורות וללמד, שבענין זה גופא שהבית היהודי צריך להבנות על יסודות התורה והמצוות (כנ"ל ס"ג) לא מספיק שיהודי

יקיים תורה בקבלת-עול, אבל, הוא והתורה נשארים עדיין ב' דברים נפרדים, אף ש"תואמים" יחד ("כאָטש זיי שטימען")... אלא, הוא והתורה צריכים להעשות דבר אחד, היינו, שהאדם צריך לעשות מומציאות עצמה - תורה, שע"ז נעשה הוא דבר אחד עם "אנכי ד' אלקיך"²⁷, וכן עם כל שאר הדברות.

ה. עפ"ז יש לבאר הטעם שהענין ד"יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים" מודגש ומסופר בתורה בקשר למאורע של שידוך וחתונה - כיון שענין זה גופא (מעלת שיחתן של עבדי אבות לגבי תורתן של בנים) מתבטא בענין החתונה:

אי מדפי ההגהה של כ"ק אדמו"ר על שיחה זו כפי שהוגהה ללקו"ש

"עבדי אבות" - הו"ע הקבלת-עול, ודוגמתו בחתונה - שזהו"ע דבנין בית בישראל על יסודות התורה והמצוה בקבלת-עול באופן ד"אותיות החקיקה" (כנ"ל ס"ג-ד), אשר, ענין זה נעשה יסוד ל"תורתן של בנים".

ועי"ז שישנו הענין דקבלת-עול בהנחת היסודות ("אין דעם לייגן די יסודות"), באריכות ובפרטיות, וחוזרת ונשנית פעם אחת ועוד הפעם ("פרשה של אליעזר כפולה בתורה"), אזי יכולה להיות "תורתן של בנים" - פרטי ההלכות - בקיצור וברמז.

ידוע ש"קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, בר נש מסתכל בה באורייתא ומקיים עלמא²⁸, כלומר, שיסוד העולם הוא תורה. ודוגמתו גם ב"עולמו" הפרטי של כאו"א – שע"ז שמסתכל בתורה, יסודות התורה והמצוה בקבלת-עול באופן דבנין נצחי – נעשית בריאת העולם וקיום העולם, שהבית שבונה הוא בית נצחי, ולא תשכח "מפי זרעו ומפי זרע זרעו גוי עד עולם"²⁹, ב"דור ישרים יבורך"³⁰.

(להמשך השיחה ראה בתורת מנחם ובלקו"ש שצויינו לעיל)

בימים) אינו נקרא מים חיים (פרה פ"ח מ"ט.
וראה לקו"ת מטות פג, ג).
16) תרגום יונתן חיי שרה כד, כב. ב"ר פ"ס, ו.
הובא בפרש"י ח"ש שם.
17) מדרש הגדול ומדרש אגדה ח"ש שם
(וראה גם התוועדויות תשנ"ב ח"א ע' 288,
ובהערות שם).
18) ח"ש שם.
19) פרש"י עה"פ.
20) ב"ב ט, א. וראה תניא פל"ז (נוח, ב).
21) ראה ירושלמי שקלים פ"ו סה"א. פרש"י
משפטים כד, יב.
22) שבת פח, א.
23) תשא לב, טז.
24) קידושין לב, רע"ב.
25) תהלים א, ב.
26) פרש"י קידושין שם.
27) יתרו כ, ב.
28) זח"ב קסא, רע"ב.
29) ע"פ ישעי' נט, כא. וראה ב"מ פה, א.
30) לשון הכתוב - תהלים קיב, ב.

1) ראה גם רמב"ן יתרו כ, ח.
2) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.
3) בראשית ב, ג (ד"ה כי בו שבת). וראה
תורת מנחם - התוועדויות ח"ב ע' 139 ואילך.
4) ראה לבוש ומג"א או"ח סו"ס רפב.
5) ראה גם שיחת ש"פ חיי שרה סי"א (לעיל
ע' 177).
6) כד, א ואילך.
7) ראה אנציק' תלמודית ערך חתן וכלה ס"ע
שלט ואילך. ושי"י.
8) טעמים נוספים בדבר - ראה אנציק'
תלמודית שם.
9) ב"ר פ"ס, ח. ושי"י. הובא בפרש"י חיי שרה
כד, מב.
10) כ"ה בב"ר שם.
11) ראה ב"ר שם.
12) פרש"י שם.
13) ראה אבות דר"נ ספל"ד.
14) ואתחנן ד, ד. וראה אדר"נ שם.
15) וכמו נהר המכזב אפילו רק אחת בשבע
שנים (היקף שלם בשנים, וכמו שבוע

מכתב כ"ק אדמו"ר לחתונת הורי החתן

גאלדמאן - זאיאנץ - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, ט"ו במני"א תשמ"ה
ברוקלין, נ.י.

האברך הווי"ח איי"א נוי"כ וכ"י
מוה' יהושע בנימין שי
וב"ג ת"י

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום ד', אור ליום ר"ח כסלו הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב מזל
טוב ושההי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכה מזל טוב
מזל טוב

מכתב כ"ק אדמו"ר לחתונת הורי הכלה

טייטלבוים-פרץ- (כאן) ב.א.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, יט' סיון תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

האברך הווי"ח אי"א נוי"ב וכו'
מוה' נתן שלי
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום חי תמוז הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושחה"י בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

רשימת סיפורים

ממה ששמעו החתן ואחיו (לוי יצחק שיחי) מזקינם הרה"ח ר' משה פסח שיחי גאלדמאן שזכה לשהות בצל כ"ק אדמו"ר הריי"צ בשנות היותו באמריקה וכן אצל כ"ק אדמו"ר נשי"ד בשנים שלפני הנשיאות ובמשך שנות הנשיאות.

כ"ק אדמו"ר הריי"צ

א. בראש השנה בא' מהשנים הראשונות, הצטופפנו מוקדם בבוקר ליד הדלת לדירת כ"ק אדמו"ר הריי"צ יחד עם קהל גדול שהגיע כדי לזכות להיכנס לשמוע תקיעות. חיכינו לרמ"ש (כ"ק אדמו"ר נשי"ד) כי הרמ"ש היה פותח את הדלת מבפנים בדרך כלל. היה לחץ גדול על הדלת וכשהרמ"ש פתח את הדלת ביקש: "נישט שטופן!" (לא לדחוף), אך הקהל התחיל מיד לדחוף במאמץ להיכנס, והרמ"ש סגר את הדלת בחוזקה ולא נתן להיכנס.

תמונה מאחת מא' מהסעודות בבית כ"ק אדמו"ר הריי"צ

החסידים שראו שלא הולכים לפתוח ירדו למטה להתפלל שחרית עם המניין. כמה בחורים ואני בתוכם החלטנו שנישאר לראות אולי עוד יפתחו, ואכן אחרי כעשרים דקות הרמ"ש פתח את הדלת עוד פעם, הסתכל עלינו ושאל "וועט נישט שטופן?" (לא ידחפו?) וענינו "א-ודאי! נישט שטופן!!" (בודאי! לא נדחוף!), ונתן לנו רשות להיכנס.

ב. בליל שני של פסח בא' מהשנים, רצינו (ר' שלום גארדאן ואני) להיות נוכחים בסדר בבית כ"ק אדמו"ר הריי"צ. הגענו מוקדם ונכנסנו דרך דלת צדדית למטבח שהיה פתוח. לא ידענו איפה לעמוד, כי ברגע שיראו אותנו במטבח לא יתנו לנו רשות להישאר ויסקנו אותנו משם. החלטנו להסתתר בשרותים ולחכות שם עד שיתחילו לנגן ויהיה רעש ואז ננסה להיכנס.

נשארנו שם משך איזה זמן, לאחר מכן יצאנו למטבח ועמדה שם חנה (אשת הרש"ג). היא אמרה לנו פעמיים "גוט יום טוב! פון וואנענט זייט איר אראפגעפאלן?" (מאיפה נפלתם?), ושתקנו. פתאום נכנסה הרבנית חי' מושקא, וחנה אמרה לה "קוק וועלכע אורחים מיר האבן דא! (תראי איזה אורחים יש לנו כאן!) והלכה. הרבנית חי' מושקא שאלה אותנו: "איר וועט זיין

גוטע קינדער?" (תהיו ילדים טובים?) ואמרנו "יע א- ודאי!", ואמרה לנו להיכנס והראתה לנו לעמוד בצד, וכך נכנסנו מיד אחרי ד' הקושיות.

ג. ביום כיפור באחת מהשנים היו הרבה חסידים שחיכו ליד הדלת הראשית לדירת כ"ק אדמו"ר הריי"צ. הם ידעו שאם הרמ"ש, הרבנית חנה, צריכה לבוא להתפלל מנחה ונעילה ולשהות שם עד סוף הצום, וכשהיא תבוא הרמ"ש יפתח לה את הדלת ויתן גם לחסידים להכנס, וכך יזכו לשמוע את כ"ק אדמו"ר הריי"צ קורא "מפטיר יונה". אך עוד בחור (רוזנפלד) ואני חשבנו לעצמנו שהיא כנראה תבוא מהדלת הצדדית, וכשהיא תבוא נדפוק בחלון כדי להודיע לרבי שאמו הגיעה. וכך הוזה, היא הגיעה מהדלת הצדדית ודפקנו בחלון עם ידית הדלת, והרבי פתח את הדלת, ונתן גם לנו להכנס. בפועל עבר זמן רב וכמעט היה לילה והריי"צ לא יצא מחדרו. אחרי איזה זמן ביקש שיכניסו לחדרו רק מנין אנשים להתפלל מנחה, ושלוש בער גורארי (בן הרש"ג) בחר עשר מהאנשים שעמדו שם (בעיקר מזקני החסידים) ורק הם זכו להכנס לשמוע מפטיר יונה.

ד. בהפסקה שהיתה בין מוסף למנחה ביום כיפור היה נכנס הר' חודקוב למשך כחצי שעה.

ה. פעם בשעות הערב, צלצל הטלפון שבפרוודור ליד הזאל הקטן, עניתי והי' על הקו א' שסיפר על יהודי א' שסבל מהתקף לב, וביקש למסור לכ"ק אדמו"ר הריי"צ עד"ז, אך לא ידעתי איך להודיע להריי"צ. הלכתי לר' שמואל לעוויטין ושאלתי אותו מה לעשות? וענה שעכשיו הרמ"ש נמצא אצל הרבי הריי"צ (הי' ידוע שהרמ"ש הי' נכנס להרבי הריי"צ כל ערב), ושאלתו שם האיש ואמו על פתק ואכניסו מתחת לדלת החדר, חזרתי לטלפון וביקשתי מהם את השמות, כתבתי אותם על פתק והכנסתי מתחת לדלת, יותר מאוחר בא הרמ"ש, ושאל אותי אם אני הכנסתי הפתק? ועניתי שכן, ואמר שמסר את השמות להרבי הריי"צ.

הרה"ח ר' שמואל לעוויטין (משפיע בישיבת תות"ל המרכזית, נפטר בשנת ה'תשל"ד)

א. הרש"ל הי' יהודי מאוד פיקח. פעם הגיע אליו יהודי ואמר לו שהיה אצל כ"ק אדמו"ר הריי"צ וביקש ממנו היתר לנגוע בזקן, והריי"צ אמר לו ללכת לר' שמואל. הרש"ל חשב לעצמו, שכדי לאסור, הריי"צ לא היה צריך לשלחו אליו, ולכן אמר לו שהוא יכול לנגוע. ולאח"ז ביאר שכנראה הריי"צ לא רצה לפסוק בפירוש שלא כפסק של הצ"צ ולכן שלחו אליו. לבסוף אותו יהודי התחיל לגדל את זקנו.

הרה"ח ר' מיכאל דווארקין (חסיד כ"ק הרש"ב והריי"צ, תרכ"ו - תש"ט)

א. כשהרמ"ד הגיע, היתה הפעם הראשונה שמישהו דיבר בפני כ"ק אדמו"ר הריי"צ בסעודות החג. הוא סיפר שפעם כשהרש"ב הכשיר כלים בבית הרבנית שטערנא שרה אמרה לו שיזהר כי הידיים שלו נשרפות, וענה שהידיים הם גם חסידייות ("די הענט זיינען אויכעט חסידישע"). בכלל היה מספר הרבה מליובאוויטש והרבי מאוד נהנה מכך.

ב. כשהרמ"ד נפטר לא הודיעו לרבי הריי"צ על כך. בליל יו"ט ביקש הריי"צ שכל החסידים יעברו ליד הדרו, וכשלא ראה את הרמ"ד שאל את הרמ"ש עליו והרמ"ש ענה עם איזה תירוץ. בלילה השני כולם עברו עוד פעם, והריי"צ שאל עוד פעם, והרמ"ש הוצרך להגיד את האמת.

ג. הרמ"ד נפטר ערב שבועות, לפני פטירתו ביקש שיביאו לו פרי לאכול, אבל ונפטר. כשנפטר הרבי ביקש מרופא יהודי שיכתוב בטופס שנפטר בזמנו וכך יוכלו לקברו ערב יו"ט. הרופא לא רצה, ודרש שהרבי יבטיח לו חלק בעולם הבא או חצי מהגן עדן של הרבי והרבי הסכים. הרופא חתם וקברו אותו מהר וחזרו ל770 מיד לפני שנכנס יו"ט.

הרה"ח ר' אליהו ייאביל סימפסון (מזכיר כ"ק אדמו"ר הריי"צ וסבא רבא של החדתן, תרמ"ט - תשל"ז)

א. השווער שלי הרא"י סימפסון נהג לנסוע יחד עם ר' שמואל לעווטיין לאסוף מעמד. כשהיו נוסעים לשיקאגו היו מתחלקים בבתי הכנסת שם וחוזרים חסידות כל אחד בביכ"נ אחר.

פעם כ"ק אדמו"ר הריי"צ אמר להם לפני הנסיעה שהפעם לא יאספו מעמד ורק ידברו עם החסידים

ובניהם על אידישקייט. הם לא כל כך הבינו מדוע, וכשהלכו ביחד עם הר' רובינשטיין (הרב של א' מהבתי כנסת) לבתי הבע"ב, הגיעו לביתו של מר לישנר (הפרעזידענט של אותו ביהכ"נ) ושוחחו איתו. הוא מיד הוציא את פנקס הצ'קים כדי לחתום על צ'ק עבור מעמד, אך הם אמרו לו שהם לא באו בשביל מעמד. הוא לא הבין איך נסעו כל כך הרבה שעות ברכבת ולא בשביל מעמד, והם ענו שבאו לדבר אידישקייט עם היהודים, אך הוא לא הבין. הר' רובינשטיין אמר שהוא יסביר לו, ואמר, שבזמנו היה סופר סת"ם בערים הגדולות והיה נוסע לכפרים כדי לתקן את הספרי תורה, וכמו כן כל יהודי הוא ספר תורה ולפעמים האותיות נמחקות, והרבי שולח את הסופרים שלו לתקן את האותיות, ואז מר לישנר הבין.

כשחזרו לר״י צ׳ נכנסו לתת דו״ח ממה שהיה. כשסיפרו מה שארע עם מר לישנר, הרבי הר״י צ׳ אמר שזה לא נכון לגמרי, ״וויבאלד ביי א איד איז נישט אותיות הכתיבה, נאר אותיות החקיקה (אצל יהודי הם לא אותיות הכתיבה אלא אותיות החקיקה) ולכן הם לא נמחקות. רק לפעמים יש קצת אבק שצריך לנקות ואז האותיות מאירים״, ואמר להם שיטלפנו או יכתבו להר׳ רובינשטיין ויאמרו לו ישר כח על מה שאמר, וגם יסיפו להגיד לו שהרבי אמר, שיהודי הוא לא אותיות הכתיבה אלא אותיות החקיקה ולעולם לא נמחק וכו׳ כנ״ל.

כאשר גמרו היחידות ירדו לזאל והי׳ בזמן שאחרי סדר חסידות, וקראו אותנו התמימים לבימת הקריאה, וסיפרו לנו את הסיפור.

ב. בימים שהיתה התוועדות עם הרבי, הר״א סימפסון היה מגיע למחרת בבוקר להעיר את התמימים לקריש״ע, ואף שהיה גר בבארא פארק וחזר מאוחר בלילה אחרי ההתוועדות, היה קם בבוקר ולוקח שלושה אוטובוסים כדי להגיע, שזה לקח כשעה.

הרה״ח ר׳ אברהם אליהו אקסלרוד

(חסיד כ״ק אדמו״ר הרש״ב והר״י צ׳, רב בארצוה״ב משנת תרפ״ד, נפטר בשנת תשי״ב)

א. הרה״ח ר׳ א״א אקסלרוד הי׳ רב בבאלטימור והיה מגיע לר״י צ׳ ב״ב תמוז וי״ט כסלו. הוא היה נוהג ללכת עם כיפתו יוצאת מאחורי כובעו, וכמה אנשים מקהילתו ביקשו ממנו לשנות זאת כי זה לא היה מכובד, הרבנים היו מכסים את הכיפה עם הכובע, אך הוא סירב. כשכ״ק אדמו״ר הר״י צ׳

הגיע בפעם הראשונה לארצה״ב בשנת תר״ן, הוא נסע לבקרו, ואנשי קהילתו ביקשו מהר״י צ׳ שיפעל עליו לשנות את מנהגו הנ״ל, ולא יודעים אם הר״י צ׳ שאל או לא, אך כשהב״ב שאלו אותו על כך, ענה שהוא יודע שאם מסכימים להיצה״ר בדבר אחד הוא ממשיך ומשכנע בעוד דברים, לכן הוא החליט שבדבר הזה ילחם איתו עד הסוף, וכשיראה שאינו יכול לנצחו בזה לא יוכל לעבור לדברים אחרים.

ב. פעם הר״י גייקובסון אמר לבחורים שיבקשו מהרא״א אקסלרוד שיתוועד לכבוד י״ט כסלו. הוא הסכים, ובין השאר אמר להם פירוש על פרשת השבוע פ׳ תולדות שיצחק אבינו אהב את עשו יותר מיעקב, ולכאורה איך יכול להיות? (דהפירוש החסידי על זה, הוא שעשו היה לו שורש יותר גבוה, אלא שירד למטה יותר ויצחק רצה ע״י הברכות לברר הניצוצות שלו, אבל הוא אמר פירוש אחר): שיצחק ראה בו דבר של קדושה מכיון שעשו קיים מצות כיבוד אב ואם, ״און ווען מיטוט א מצווה מלייכט, מישיינט״ (וכשעושים מצווה מאירים ונוצצים) ועל זה התוועד קצת באומרו שכל מצווה שעושים, נעשים מוארים, וההוראה מובנת.

ימיי בתור בחור ב770

א. כשהייתי בחור ב770 בשנה הראשונה הייתי אמור ללכת לישיבה של ר' חיים ברלין, (היה לה שם של ישיבה טובה אז), וכשהלכתי להיבחן אצל הרב הוטנר בקיין, אמר לי שעתה הוא לא הזמן ושאהזור באלול. החלטתי שבנתיים אמשך בלויבאוויטש רק לחודש אלול... אך מאז נשארתי.

ב. כשהייתי בחור בשנת ה'תש"ה ולמדתי בישיבת תות"ל בבעדפארד דין, נשלחנו ביחד חמש בחורים לפתוח ישיבה בשיקאגו. כל הקבוצה קיבלנו רשות מההורים (ואני מתפלל שההורים שלי נתנו לי רשות מיד, למרות שהייתי בן יחיד). המשפיע שלנו היה ר' יוסף וויינבערג והוא היה מוסר לנו שיעור בתנאי. שיעוריו היו מאד טובים (עוד לפני השיעורים שהתחיל לתת ברדיו). ראש הישיבה היה הרב הרשברג שהיה גם הרב של בית הכנסת (ולאח"כ עזב למקסיקו).

לסעודות שבת היינו הולכים לאכול בבתיים של בעלי בתים. אני הייתי הולך לבית של ר' משה הכהן שאייזוויטש (בתקופה לפני שהגענו היה גביר גדול ותרם הרבה לרבי הריי"צ, אך בזמננו הצטער מאוד על כך שאין לו כסף, ואם היה לו כסף היה תורם יותר לריי"צ), שהיה א של"ה איד, היה נותן שיעורים בעין יעקב ובשל"ה בביהכ"נ בני ראובן ובבתי כנסת אחרים, והריי"צ פעם התבטא על כך: "אני יושב באוטווצק (זה היה לפני הגיעו לגור בארצה"ב) און מהערט אז ר' משה לערנט של"ה אין שיקאגו...". הוא היה מגיע לשמיני עצרת ושמח"ת, כן יש כמה מכתבים מהריי"צ אליו על אופן ניהול ביהכ"נ בני ראובן. פעם הוא שאל את הריי"צ על כך שרצו לצרף ביהכ"נ אחר ביחד איתו, והריי"צ אמר לו בתנאי שהשם בני ראובן יהיה הראשון ולאחריו יצרפו השם השני.

היה שם גם יהודי בשם פלייער שלימד אותנו בהישיבה תנ"ך ודקדוק, והיה מפעילי המקום, ישנם כמה מכתבים מהריי"צ אליו על דקדוק וכו'.

הריי"צ קירב הרבה את היהודים האלו משיקאגו שכבר הכיר אותם בפעם הראשונה שהיה באמריקה, והיו כלים לחסידות, ופעם אף עשה התוועדות מיוחדת בשבילם. וכן שלח שני אברכים מאותם יהודים לאירופה בזמן המלחמה כדי לבדוק איך לסדר פרנסה בשביל היהודים שעלו מרוסיה לשאר ערי אירופה.

היהודים האלו היו מאוד קשורים לחסידות ולריי"צ אך בניהם לא התחנכו כבר בדרך הזו, ולכן היתה התנגדות רבה לישיבתנו ולאחרי שנתיים נסגרה הישיבה.

ג. פעם עמדתי בפרוודור 770 ליד דלת המל"ח, ביחד עם רב אחד וכן עם הת' (ר') שלום חסקינה. הרמ"ש יצא אז מחדרו ושאל את אחד מהתמימים: "וויפל דארף מען ווארטען צווישן מילכיק און פליישיק?" (כמה זמן צריך לשהות בין אכילת חלבי לבשרי?), והבחור ענה "חצי שעה". לאחר מכן שאל את הרב, וענה שבליטא נהגו רק לשטוף את הפה, והרמ"ש אמר לו: "איך פרעגט נישט וואס זיי האבן געטאהן אין ליטא! נאר וואס איז די הלכה!" (אני לא שואל מה עשו בליטא! אני שואל מה ההלכה!), ואז הרמ"ש פנה אלינו ואמר "איר לייענט נישט אפילו די שמועסן (הירחון 'שמועסן מיט קינדער' שיצא אז ע"י המל"ח) אז דארטן איז

געשטאנען אז מ'דארף ווארטען א שטונדער, און איינע האט געפרעגט פון וואנענט מינעמט דאס? און מ'האט געענפערט אז ס'שטייט אין של"ה (בחלק של שבועות) "אתם אפילו לא קוראים את השמועסן (שיחות לנוער) ששם כתוב שצריך לחכות שעה, ושאלו מה המקור וענו שמקורו בהשל"ה (בחלק של שבועות)].

ד. בליל שמע"צ הרש"ג הי' עורך קידוש וחוזר מאמר, והיו באים לשם זקני אנ"ש וכן כמה מהתמימים (כי הבינו שזה מה שכ"ק אדמו"ר הריי"צ רצה). הסדר היה שקידוש היו עורכים בסוכה (שהיתה מאוד קטנה ולא הכילה את כולם), ומזונות היו אוכלים חוץ לסוכה.

בשנת ה'תש"ח השתתפתי שם ולאחר קידוש אמרתי לאחד מחבריי: "למה אנו עומדים כאן? בא נרד למטה וכשהרמ"ש יעלה להקפות נשאל אותו אם גם אנו יכולים להכנס, וכך נשהה בהקפות אצל כ"ק אדמו"ר הריי"צ". ירדנו למטה וכבר חיכו שם כמה תמימים, וכשהרמ"ש פתח את הדלת, שאלנו אם אנו יכולים להכנס, והרמ"ש ענה: "די טיר איז אפען און מ'פרעגט?! (הדלת פתוחה ושואלים!)", והראה לנו היכן לעמוד בחדר הסמוך לאיפה שהיו ההקפות.

גם הוא נשאר שם ושאל אותנו "וואס טוט מען אויבן?" (מה עושים למעלה?), וענינו "מ'מאכט קידוש און מ'עסט מזונות" (מקדשים ואוכלים מזונות), והרמ"ש שאל "איפה?" וענינו "מחוץ להסוכה". והרמ"ש שאל: "שמיני עצרת חוץ להסוכה?! אויכעט וואסער טרינקמען נישט חוץ להסוכה!" (שמיני עצרת מחוץ להסוכה?! אפילו מים לא שותים מחוץ להסוכה). שנה לאחר מכן כבר יצא סה"מ תש"ט ושם בהוספות מובאים מנהגי חב"ד וכתוב בפירוש שבשמע"צ אוכלים ושותים אפילו מים בסוכה דוקא.

ה. פעם הגרי"א הרצוג (הרב הראשי לישראל) שהה בניו יורק לחג השבועות, והתפלל עם קרובו בישיבת קראון הייטס (שהיתה אז בבנין שהיום הוא בית רבקה). ביום ב' דחה"ש שחל אז בשבת במנחה לא הרגיש טוב, וביקש מקרובו שיגיש לו 770 ויבקש מהריי"צ שישלח לו מנין. הוא הגיע 770 אך רוב הבחורים לא רצו ללכת מכיון שרצו להכנס למנין בבית הריי"צ. הרמ"ש אמר להם שזו בקשה מכ"ק אדמו"ר הריי"צ והוא יתן שיריים למי שילך. אני הלכתי ביחד עם עוד כמה בחורים, ולאחרי התפילה שבה קראו בפרשת בעללותך (מכיון שהי' שבת) הוא קרא לנו ואמר שפרשת בעללותך היא "א ליובאוויטשער פרשה" שהרי רק חסידי ליובאוויטש מאירים את העולם והפליא לדבר על זה, ומנה כמה מקומות שבהם היו אז חסידי חב"ד. כשחזרנו סיפרנו זאת לרמ"ש שנהנה וחיך, ונתן לנו שיריים מהרסק תפוחים שאכל ממנו כ"ק אדמו"ר הריי"צ בהסעודה.

ו. הר' קושעלעוויטש רב בכראנסק היה אחראי על לימודי הסמיכה בתורה ודעת, וסיפר על זה שהריי"צ הוא שעזר לתו"ד לא להסגר. כשעמדו לסגור את הישיבה בגלל מחסור בכסף, קרא לר"י ונתן לו כל הסכום שהיו צריכים, והיה סכום מאוד גדול. סיפור זה נמצא בספר שיצא לאחרונה עליו, כי הוא לא העלים את הסיפור, מכיון שהיה יהודי אמיתי, וכן הגיע כמה פעמים ליחידות עם הריי"צ לפני ואחרי הסיפור הנ"ל.

ז. בר"ח כסלו היתה חתונתי. הרבי אמר לי שלא מתענים בר"ח, אך אסור לשתות משקה. (מענין שהרבי אמר לי זאת כי בכלל לא הייתי שותה משקה) שאלתי את הרש"ל האם חתן

יכול להיות שומר לחתן אחר?" והוא שאל את הרבי בדרכו לחתונה והרבי ענה שתלוי בב' הטעמים למה צריכים שומר אם מפני "כבוד" או "שמירה".

ח. כ"ק אדמו"ר הריי"צ הי' אוכל בסוכה קטנה, ולא הי' שם מספיק מקום והיו באים לשם רק כמות מצומצמת של אנשים. ביום השני של חג הסוכות (בשנת תש"י כמדומני) גמרתי את סעודת יו"ט והתפללתי מנחה מוקדם, והלכתי ביחד עם ר' משה גרונר וגיסי הר' ראזענפעלד לראות אם נוכל לראות את כ"ק אדמו"ר הריי"צ בסוכתו. כשהגענו הרמ"ש נכנס ביחד עם עוד יהודי, ושאלנו אם אנחנו יכולים להכנס? וענה: "די טיר איז אפען און מ'פרעגט?! (הדלת פתוחה ושואלים!)", אך אל תכנסו לסוכה, תחכו כאן וכשיתחילו הניגונים תוכלו לדעת שהסעודה התחילה". פתאום נכנסה חנה (אשת הרש"ג) ואמרה לנו גוט יו"ט והסתכלה עלינו ואמרה לר' מרדכי גראנער שהוא יכול להכנס לסוכה אך סגרה עלינו את הדלת. לאחר עשר דקות דלת חדר היחידות של כ"ק אדמו"ר הריי"צ נפתחה והרמ"ש יצא עם מגבת (לבנה עם קווים) ביד אחת ונטלה בידו השניה ועשה לנו סימן עם היד לחכות. נטל ידיו ופתח את הדלת והשאירה קצת פתוחה, לאחר זה כשהתחילו הניגונים התקרבו להסוכה דרך חדר היחידות, וכך זכינו להיות בהסעודה.

באמצע הסעודה, הריי"צ אמר לכבד אותנו ונתנו לנו מזונות ולחיים ובירכנו לישב בסוכה ואכלנו. לאחר מכן הריי"צ ביקש שינגנו "א ספרדישע הנה מה טוב" ור' פינע אלטהויז ניגן והריי"צ חיך ונהנה, וסיפר מאחד מהביקורים של כ"ק אדמו"ר הרש"ב ביאלטא ששילם על מנת שיתנו לו מפטיר יונה, ואף שהיה שם יהודי שהיתה לו קביעות לקבל מפטיר יונה, הוא מסר את הכבוד לרש"ב מכיון ששם לב שהוא אדם מורם מעם.

על השולחן לא היה יין, הי' רק בקבוק יין מונח אצל השולחן שהי' מכוסה לגמרי עם מגבת (הי' כל כולו מכוסה ולא התגלה אפי' לא מעט) ליד הרמ"ש (שישב משמאל לריי"צ), והרמ"ש הי' מחלק לכל אחד מהבקבוק לומר לחיים. כשירדו למטה אחרי הסעודה, הרמ"ש אמר לאורח שבא איתו "no hard fillings" (אל תרגיש רע), והיהודי אמר לו "איך בין א חסיד! איך פארשטיי!" (אני חסיד, אני מבין) [הוא הבין שהיין היה מכוסה בגלל שהוא לא הי' שומר תומ"צ]. לאחר מכן הרבי אמר לו שהולכים עכשיו לחזור את השיחות בהזאל הקטן ושיבוא איתו. הם ישבו ליד החוזר ר' שמואל זלמנוב, ור' שמואל אמר לרמ"ש שיחזור, והרמ"ש אמר לו: "הרי יש לך חזקה, אתה תחזור" אך הוא לא התחיל. הרמ"ש אמר לו "נו!" ואז הוא התחיל. בתוך הדברים הרמ"ש תיקנו ב' פעמים ושאר הזמן שתק. כשגמרו כבר היה חושך והתפללו תפילת ערבית. הרמ"ש מסר סידור ליהודי והתפללו, כשגמרו הרמ"ש אמר לו "א פריילעכע חול המועד". [הרמ"ש רצה שיחכה עד לאחר חזרה, שיגמר היו"ט, וכך לא יחלל יו"ט ע"י נהיגה ברכבו].

ט. פעם הלכנו ברחוב וראינו, שהריי"צ יושב עם הרבי במרפסת. התחלנו לחצות לצד השני של הכביש, אך הסתכלנו כל הזמן על הריי"צ בלי לבדוק איך חוצים את הכביש. הריי"צ אמר לר' חיים ליברמן: "מ'טאר ניט גייען אין מיטן גאס, ס'איז א סכנה".

י. פעם בתשעה באב הייתי בואל הקטן, והרמ"ש נכנס ואמר להגבאי בערל חסקינד "אזא מרא שחורה?! אין ליובאוויטש איז נישט געווען אזא עצבות... זרקו בערעלאך וכו'" (כזאת

מרא שחורה?! כשהייתם בליובאוויטש לא היתה כזאת עצבות... היו זורקים בערעלאך וכו') והוא ענה הרי אין בערעלאך... השיב הרמ"ש שיזרקו מה שיש... אז לקחו פיסות בד ומה שהיה שם וזרקו אחד על השני.

י"א. פעם הר"י גוסטמאן (הר"י של 770 בשנים הראשונות) מסר שיעור ובאמצע הזכיר אחד מהמפרשים (בשו"ע חו"מ) שכותב שהיה לו חלום והגיעו אליו בחלום ואמרו לו איזה פירוש. הר"י הקשה על הפירוש הזה ואמר על זה: "א פיינע חלום אבער קיין תירוץ איז דאס נישט" (חלום יפה! אך זה לא תירוץ) ופירש באופן אחר את הענין. באותו זמן שמתי לב שהרמ"ש הולך בפרוזודור, וכששמע המילים האלו הפסיק באמצע הליכתו.

י"ב. היתה תקופה שלימדתי ילדים ממשפחות לא דתיות (לע"ע) להכין אותם לבר מצווה, וזכיתי להיכנס איתם ליחידות לפני הבר מצווה. היו פעמים שהרבי שאל על המאמר שלמדו והיו פעמים ששאל על הפלפול, אך בעיקר היה שואל משולחן ערוך הלכות תפילה וברכות הנהנין ולא דווקא הלכות תפילין. היה נראה שהרבי רוצה להראות שהעיקר הוא קיום ההלכות בחיי היום יום. ופעם גם הרבי כתב מכתב באנגלית לא מהתלמידים הנ"ל והוסיף נב. על השאלה למה אומרים תחנון ביום הבר מצווה אף שהוא יום שמחה וקבלת התורה וכו'.

י"ג. פעם בהיותי בחור, עמדה קבוצת מסיונרים בפנית הרחובות איסטערן פארקוו וקינגסטון ועשו הכרזות וחילקו ניירות וכו', הרבי נכנס להזאל ואמר להתי "מידארף מאכן א טאלק", דיברו הבחורים ביניהם והחליטו להריק אותם מניירותיהם, תחילה הלך בחור א' ואמר להם שיש לו הרבה חבירים וכך לקח מהם הרבה ניירות, ולאחרי איזה זמן הלך עוד בחור ואח"כ עוד א' עד שלקחו כל הניירות, לאח"ז סיפרו לרבי והי' לרבי נח"ר רב.

י"ד. פעם צלצל הטלפון בהפרוזודור של 770 בשעות הערב ואני ענית, והרבי הי' על הקו, וביקש שאבוא לביתו כדי להביא משהו לבית הדפוס, שמחכים שם לזה, הגעתי להבית (זאת היתה הפעם היחידה שהגעתי לבית) והרבי הי' באמצע הכתיבה, וכשגמר לכתוב נתן לי כמה דפים להביא לבית הדפוס "שליזינגר" והסביר לי איך להגיע לשם עם רכבת, הלכתי לשם והגעתי בערך בשתיים בבוקר, וראיתי שהם חיכו לזה בכליון עיניים, ביום למחרת הודעתי להרבי שמסרתי והרבי אמר "איך ווייס פון דאס".

ט"ו. פעם הרבי נכנס לזאל הקטן ושאל את הבחורים אם זוכרים "האם הרבי הריי"צ הי' לובש שטר יימל בעת קריאת המגילה?" והתי' לא זכרו, רק שבעת הסעודה פורים היה לובש השטריימל. (הי' דבר חריג שהרבי ישאל את הבחורים משהו).

ט"ז. כשערכנו פדיון הבן לבני, הסבתא הכינה עוגות, ושלחתי עוגה ע"י הר' חודקוב להרבי, ובהתוועדות שלאח"ז פנה אליי הרבי ונתן לי חתיכה מהעוגה.

שליחות במרוקו

בשנת תשמ"א- ט"ג זכה אבי החתן לבסוע בשליחות כ"ק אדמו"ר לקזבלנקה שבמרוקו, על כן הגנו לכתוב כאן קצת מסיפור השליחות הנ"ל, ובעיקר מענות כ"ק אדמו"ר להת' השלוחים, שמהם אפשר לראות ההסתכלות של הרבי על מילוי השליחות של הת' השלוחים.

וזאת למודעי אשר רוב החומר כבר התפרסם בכ"ט ובעיקר בקובץ התנים היז"ל בתור מוסף של בית משיח.

פתיחת הישיבה

הרעיון לפתיחת סניף ישיבת תות"ל בקזבלנקה שבמרוקו, הגיע משליח הרבי שבמרוקו הרב שלמה מטוסוב בקיץ תשמ"מ. כי בנו, הרב מנחם מטוסוב, היה אז בחור בישיבת 'אהלי תורה'. ורוב כיתתו נסעו לשליחות בונצואלה וארגנטינה, שאר התמימים נשארו להמשיך הלימודים ב'אהלי תורה'. שלושה מתוכם היו בני שלוחי הרבי במרוקו: הת' מנחם מטוסוב (כיום שליח בקלגורי, קנדה), הת' מענדל רסקין (כיום שליח במונטריאל, קנדה) והת' משה מנחם מענדל איידלמן (כיום מחנך באהלי תורה, ניו-יורק). וכן היו בכיתה גם הת' יחיאל יוסף צייטלין (כיום שליח במונטריאל, קנדה), הת' דוד אבא מוצקין (כיום שליח ברוצ'סטר, ניו-יורק), הת' יוסף יצחק פולטר (כיום שליח במסצ'וסטס), הת' שמואל פעוונער (כיום שליח בהריסבורג, פנסילבניה) ואבי החתן הת' יהושע בנימין גאלדמאן (כיום שליח בריו די ז'נרו, ברזיל).

הרב מטוסוב כתב לרבי, שהוא מעוניין שהרבי ישלח את שמונת הבחורים הנ"ל לקזבלנקה, וביקש את הסכמת הרבי.

בדרך כלל הרבי הי' מפנה את השאלה להנהלת הישיבה אך כאן הרבי באופן מיוחד השיב בחיוב בנוסח הזה: "כדאי הנ"ל וטוב, אלא שאין מקום שתהיה על ידי "גזירה מלמעלה", כ"א ברצונם הטוב של התלמידים וכו', ואני מאשר ומעודד וכו'".

אחר-כך, כאשר שאל על פרטים נוספים בקשר לישיבה, זכה לקבל את המענה: "נכון וטוב, ואזכיר עה"צ, שיהא בהצלחה, ואין צריך לשאול עוד הפעם" (ב' המענות היו בחודש אלול תשמ"מ).

הר' מטוסוב נסע אז לניו יורק וביקש מבנו לאסוף את התלמידים בליל סליחות והציע להם את השליחות והם כמובן שענו מיד בחיוב, אך הרב מטוסוב אמר שעליהם לקבל את אישור ההורים, והבחורים מיהרו להשיג את הוריהם ובתוך יממה, ולמחרת יכול היה הרב מטוסוב לבשר לרבי כי קיבל את הסכמתם של כל הבחורים והוריהם, ומוכנים כבר לצאת לשליחות. כן הוחלט לצרף לבחורים את הרב אברהם לייב (לייבל) שוחט, שהיה אז בחור מבוגר, למדן גדול, שיעמוד בראש הישיבה.

הר' מטוסוב התחיל בסידור העניינים הגשמיים והשלוחים בסידור הויזה ורק בי"ג כסלו תשמ"א התקבלו סוף סוף האישורים. הרב מטוסוב הודיע על כך לרבי, והרבי ענה: "נת' ות"ח. ודבר בעתו – הודש כסלו – הוא חודש הגאולה, ובימים שבין יו"ד לי"ט בו, אוכיר עה"צ".

באותו מכתב שאל הרב מטוסוב איזה שם לתת לשיבה, והרבי מתח קו תחת השם "שיבה גדולה". וכן על השאלה מתי לנסוע (לפני או אחרי חנוכה), ענה הרבי: "ברצון ההורים".

הודיעו לרבי שמועמד ה"צאתכם לשלום" יתקיים ביום חמישי ד' טבת, והרבי ענה: "נת' ות"ח. ודבר בעתו – בשנת הקהל ובסמיכות ימי חנוכה הענינם מוסיף והולך ואור, ולאמשיך זה בכל ימות השנה, אוכיר עה"צ".

צאתכם לשלום

ביום ראשון ז' טבת תשמ"א, כמה שעות לפני טיסת השלוחים למרוקו, זכו התלמידים השלוחים והוריהם להיכנס ליחידות מיוחדת בגן-עדן התחתון. הרבי פתח בשיחה עם ביטויים נפלאים בקשר למרוקו, והשלחות הרוחנית שהם אמורים למלאות בה.

בתחילת השיחה אמר הרבי: "הקב"ה יעזור ויצליח שהנסיעה תהיה כשורה ובהצלחה רבה ומופלגה, להחזיר עטרה ליושנה. אתם נוסעים למדינה בה היה ענין התורה בהצלחה רבה,

קבוצת התלמידים השלוחים, אבי החתן שני משמאל

ובהפצה גדולה, כולל גם פסקי דינים – כפי שרואים בספרים שנכתבו שם – שתצליחו להחיות את זה ולהוסיף בזה. שיתרבה לימוד התורה, בהתמדה ושקידה, ועד – לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא, בדומה לפסקים שיצאו משם, שלאורם נלך עוד בזמננו זה”

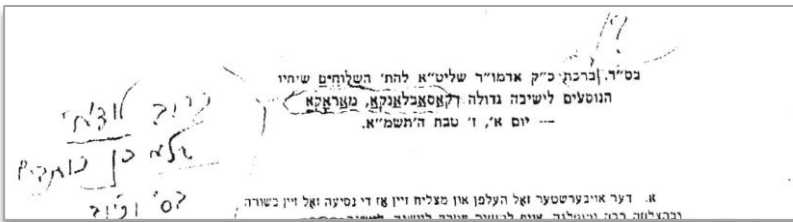
(השיחה בשלימותה פורסמה בהוספות ללקוטי שיחות, חלק כ' עמוד 515)

בסיום השיחה חילק הרבי לכל אחד מהתלמידים השלוחים קונטרס "סיום והכנסת ספר תורה" [שהרבי הגיה כמה שבועות קודם לכן, לאחר ההתוועדות של י"ז כסלו תשמ"א, לכבוד ספר התורה שכתבו נשי חב"ד לרגל חמישים שנה לחתונת הרבין], וכן שטר של מאה פרנק צרפתיים (לתת לצדקה במרוקו), ושטר של דולר (לצדקה כאן).

ביחידות נכח גם הרב בנימין גורודצקי (בא כוחו של הרבי במדינות אירופה וצפון אפריקה). והרבי נתן לו קונטרס ושטרות כמו התלמידים השלוחים, והתבטא: "אתה הרי עומד בראש כל העניינים".

וכן הרבי נתן להורי השלוחים, חוברת משיחתו לילדי צבאות ה' בחנוכה האחרון, ושטר של דולר "לצדקה כאן".

לאחר שהכניסו לרבי את ההנהגה מהשיחה הואיל הרבי להגיה את השיחה, לפחות פעמיים. בין התיקונים שאפשר לראות בעלי ההגהה: המניחים כתבו בכותרת "ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א", והרבי הקיף את המילה "ברכת" ורשם סימן שאלה. בגירסה הסופית, כפי שנדפסה בלקוטי-שיחות, נרשם "שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א". במהלך השיחה, במקומות בהן נזכרה העיר 'קזבלנקה' והמדינה מרוקו, כתבו המניחים את שם העיר באיות אידישאי, קאסאבלאנקה ומאראקא. הרבי העיר על כך: "קרוב לוודאי שלא כן כותבים בספרים וכיו"ב"...

"קרוב לוודאי שלא כן כותבים בספרים"

נסיעה לרבי

הת' שמואל פעוונזנער שאל את הרבי אם יוכל לנסוע לפסח לניו-יורק להשתתף בבר-מצווה של אחיו. ותוך זמן קצר קיבל את תשובה מהרבי: "לא כדאי, כפשוט, להפסיק בהג"ל אפילו לימים אחדים". (דהיינו ששליחותם חשובה ואין לנסוע ולהפסיק באמצע).

באותו פתק רמז הרבי שתפקידם של השלוחים הוא גם לעסוק בהפצת המעיינות: על הפתק שהוכנס לרבי היה כתוב שזאת שאלתו של התלמיד השליח לקזבלנקה. אחרי המילה 'השליח' הוסיף הרבי בכת"ק: 'להפצת כו'.

שלושים יום לפני י"א ניסן ביקשו התלמידים השלוחים לערוך ביניהם גורל, שלפחות אחד מהם ייסע להשתתף בהתוועדות קודש של הרבי, שאותה שנה נכנס לשנת השמונים להולדתו. שוב שלל הרבי את הבקשה, במענה ברור וחד ("אדר שני תשמ"א, ביום בו הוכנסה השאלה): "ח"ו לנסוע משם בתחילת בתוקף מילוי שליחותם ולפלא גדול הקס"ד (אף שמחשבתם בו)"

הנסיעה לחודש תשרי תשמ"ב

כמה חודשים לפני תשרי תשמ"ב התעוררו התמימים בתשוקתם לנסוע לתשרי לחצרות קדשינו, וכשביקר אצלם ר' בנימין גורודצקי סיפרו על רצונם לנסוע להיות בתשרי עם הרבי, ר' בנימין אמר שכנראה הרבי יענה להם ישירות, וכעבור זמן קיבלו מכתב כללי פרטי מהרבי ובו היתוסף המענה המיוחד דלהלן שהרבי נתן להם רשות מיוחדת להתחלק לשני קבוצות שכל אחת תיסע לחצי מהחודש, וכך קבוצה אחת תשאר במרוקו וקבוצה שניה תיסע לרבי.

התמימים התחלקו בדיעותיהם מתי כדאי לנסוע לרבי אם לימים הנוראים או לסוף חודש

תשרי, אך ערכו ביניהם גורל (כי כך כתב הרבי כדלהלן) והגורל יצא שכ"א זכה בחלק החודש שאיחל לעצמו להיות אצל הרבי.

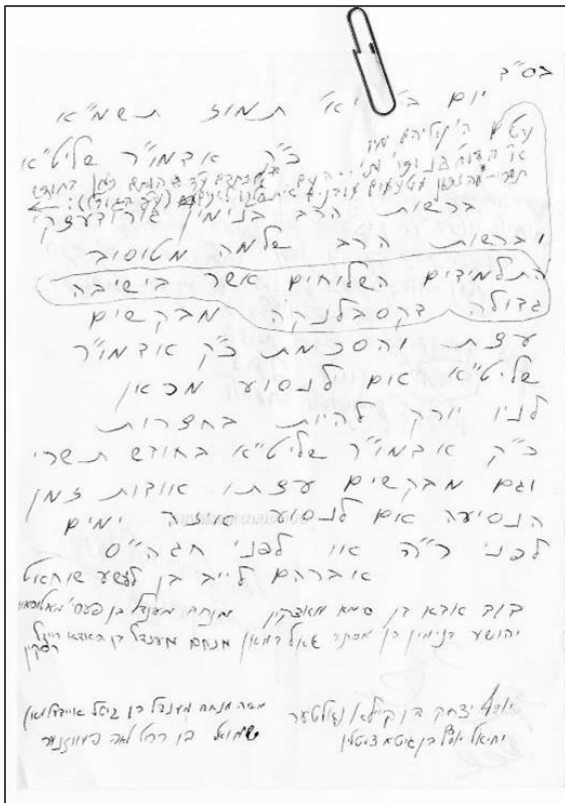
מכתב התלמידים השלוחים אל הרבי

בס"ד

יום ב' יא' תמוז תשמ"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א

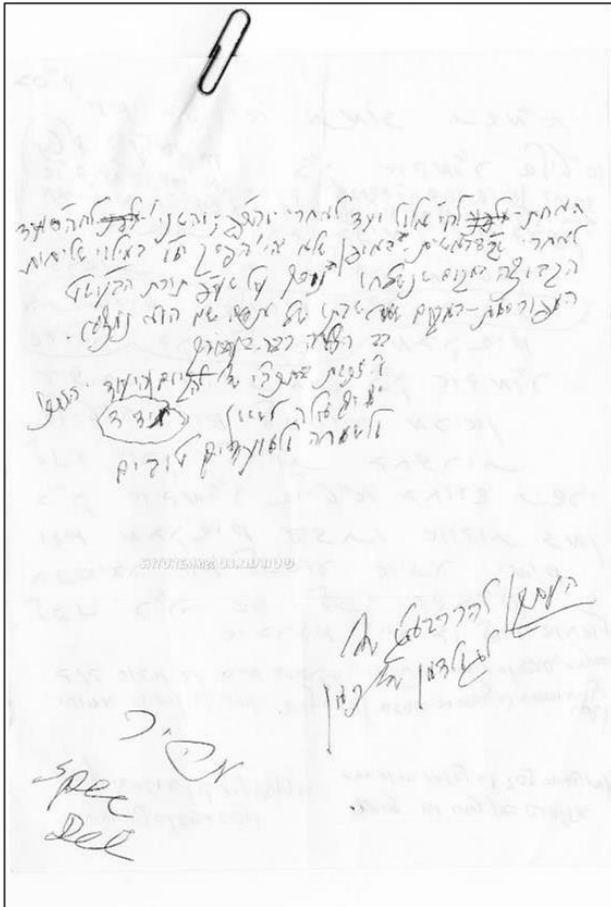
ברשות הרב בנימין גורודעצקי וברשות הרב שלמה מטוסוב התלמידים השלוחים אשר בישיבה גדולה דקסבלנקה מבקשים עזת והסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לנסוע מכאן לניו יורק להיות בחצרות כ"ק אדמו"ר שליט"א

מכתב השלוחים ועליו מענה הרבי (צד א')

בחודש תשרי וגם מבקשים עצתו אודות זמן הנסיעה אם לנסוע איזה ימים לפני ר"ה או לפני חגה"ס

אברהם לייב בן ליפשע שוחאט דוד אבא בן סימא מאצקין מנחם מענדל בן פעסי מאטוסאוו יהושע בנימין בן אסתר גאלדמאן מנחם מענדל בן האדא רייזל רסקין יוסף יצחק בן קיילא נאלטער משה מנחם מענדל בן גיטל איידעלמאן יחיאל יוסף בן גיטא צייטלין שמואל בן רחל לאה פעוונער

מכתב השלוחים ועליו מענה הרבי (צד אב')

מענה הרבי בכתב יד קודש

[הרבי הקיף את המילים "התלמידים השלוחים אשר בישיבה גדולה דקסבלנקה", סימן חץ למקום אשר בו התחיל את הנוסח של מכתב המענה] ה עליהם יהיו

ש"ו הדו"ח פ"נ וכו' נת' .. העם [כאן מורה הרבי למוכיר להעתיק כנראה נוסח שצורף לכמה מכתבים באותה עת, בענין שהזמן גרמא] ולכתבם ע"ד שהותם כאן בחודש תשרי - מהנכון מטעמים מובנים שיתחלקו לשנים (ע"פ הגורל): [עד כאן המענה על הצד של מכתב

השאלה, מכאן ואילך המשיך הרבי לכתוב מעבר לדף, עם ציון חץ לשם]. האחה - [בכתב היד נכתב 'האחה' - לה"י אלול, אמנם במכתב הרשמי הוסיף כאן הרבי בכתב"ק "תמוא" לה"י אלול ועד לאחרי יוהב"פ; והשני - להח"ס ועד לאחרי ש"ק בראשית. באופן שלא יהי

הפסק ח"ו במילוי שליחות הקבוצה במקום שנשלחו, נוסף על שע"פ תורת הבעש"ט המפורסמת – במקום שמוחשבתו של אדם שם הוא נמצא.

בברכת הצלחה רבה בעבודה"ק ולזכות בתכב"י שיי' להקיום מיד דהיעוד יהפנו ימים אלה לששון ולשמחה ולמועדים טובים

העתק להרר"א ג' שיי' [הרב ר' בנימין אליהו גורודצקי – בא כח כ"ק אדמו"ר באירופא]

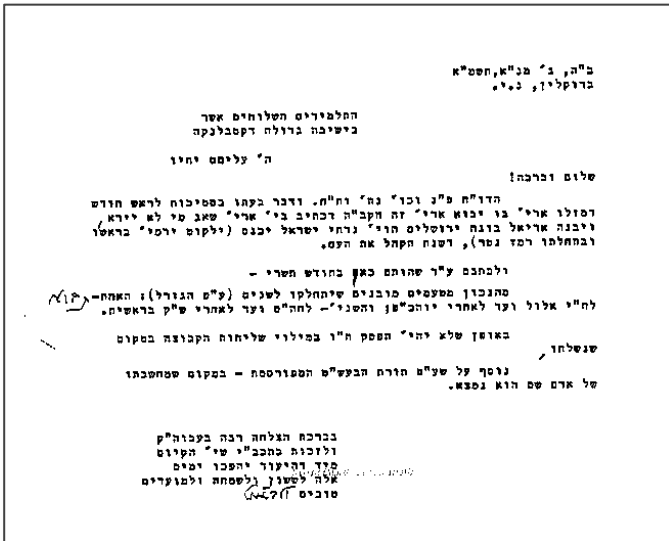
לגולדמן שיי' כאן [הר"ר משה פסח שיי' גולדמן, אביו של אחד השלוחים אבי החתן הת' יהושע בנימין גולדמן]

בשעה"ג הוסיף הרבי "מהיר" "Spec. Del". [ספעשל דעליווערי = דואר מהיר].

מעניין שהרבי כתב למסור העתק לסב החתן הרמ"פ גולדמן, (ודרך אגב, בדרך כלל התלמידים השלוחים היו עורכים הגרלה ביניהם על המכתבים מהרבי, ודווקא במכתב הזה

זכה אבי החתן הר"י גולדמן).

בג' אלול
תשמ"א, שיגר
הרבי מכתב
נוסף
להתלמידים
השלוחים, בו
הוסיף בכתב-
יד-קודשו:

מכתב המענה כפי נשלח

הקבוצה הראשונה של השלוחים נסעו לחצי הראשון של חודש תשרי, ובו זכו לקירובים מיוחדים מהרבי לפני צאתם בחזרה למרוקו. בשבת שלפני הנסיעה, י"ב תשרי, בעת ההתוועדות, הרבי אמר: "מכיוון שיש כאן כמה שנוסעים לרוסיה, ועוד קבוצה שנוסעת לאחינו הספרדים - שיעלו ויתנו להם משקה".

הם היו נרגשים מאוד. בין השיחות הם עלו לבימת ההתוועדות יחד עם ראש הישיבה, הרב לייבל שוחט, והרבי נתן לכל אחד מהם 'לחיים' מהגביע שלו. וכן מסר בקבוק משקה לראש הישיבה, הרב שוחט.

אבי החתן בחדר השידור שהקימו השלוחים

הלברשטם להכניס מיקרופון כדי שיהיה אפשר להקליט את דברי הרב. כעבור כמה דקות, יצא הרבי מחדרו במהירות, ובאמצע ההליכה הסתובב שמאלה לכיוונם, נעצר והחל לברך ברכה ארוכה: (אשר הודפסה לאחרי הגהת הרבי בלקו"ש חלק כ"ד עמ' 517)

"שתהיה לכם נסיעה כשורה ובהצלחה רבה, ובהתאם לפרשת השבוע, בה נאמר על שבט לוי "יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל". והרמב"ם אומר ש"לא שבט לוי לבד אלא כל איש ואיש בו" אשר נדבה רוחו אותו בו" לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו וכו'", שבזה נכללת גם ההתעסקות בהפצת היהדות - שתזכו להצליח ב"יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל" באופן של "נרות להאיר".

ושיהיה לכם "זמן שמחתנו" ותמשיכו את השמחה על ובכל השנה כולה, מתוך בריאות הנכונה, והצלחה רבה ומופלגה.

שנשמע מכם בשורות טובות, ואתם תמסרו שם לכולם דרישת שלום טובה ("מוזאל פון איך הערן בשורות טובות, און איר זאלט לאָזן דאָרטן אַלעמען גריסן טוב")".

כשהם חזרו מהרבי, היתה לתלמידים הרגש של נפילת הרוח בחשבם על חבריהם שנסעו לפני החג, ונמצאים ברגעים אלה של זמן שמחתנו בבית חיינו ואילו הם נמצאים כל כך רחוק... עודם חושבים כך, והנה באמצע התפילה הגיע הדוור עם מכתב מהרבי! מכתב ששלח הרבי בכ"ו אלול, אולם הוא הגיע בדיוק בזמן בו היו צריכים אותו. המכתב הכניס אותם שוב לאווירת השמחה של "זמן שמחתנו".

גם חברי הקבוצה השנייה, שהיו אצל הרבי בחציו השני של החודש, זכו להיכנס ליחידות, אולם הם נכללו ביחידות הכללית, יחד עם כל שאר הקבוצות.

לימוד באהבה וביראה

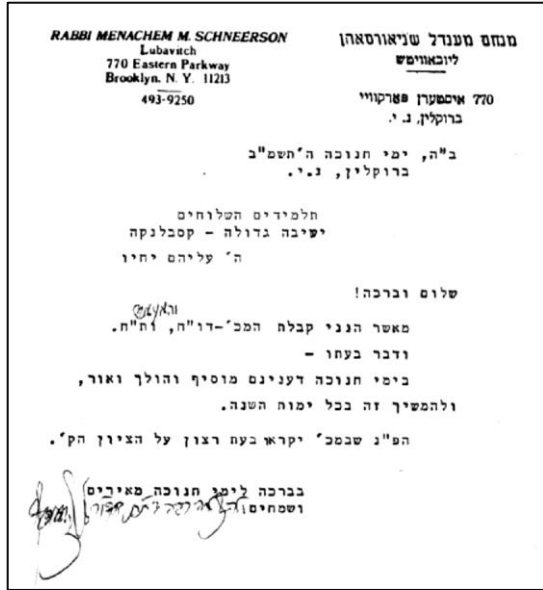
במכתבים שקיבלו בחורף התשמ"ב הדגיש הרבי בהוספותיו את מעלת לימוד התורה 'באהבה וביראה', או 'בדחילו ורחימו'.

במכתב מכ' חשוון, לאחר האיחול 'ברכה', הוסיף הרבי בכתב-יד קודשו: "להצלחה רבה בתלמוד תורה באהבה ויראה ובהפצת היהדות והמעיינות במיוחד". ממכתב זה הבינו

התלמידים שהרבי מרוצה מפעילות המבצעים שלהם שנעשתה לצד הלימודים בסדרי הישיבה.

בחנוכה קיבלו התלמידים מכתב נוסף ולאחר המילים: "בברכה לימי חנוכה מאירים ושמחים", הוסיף הרבי: "ולהצלחה רבה בתלמוד-תורה, בדחילו ורחימו". נוסח

דומה היה גם במכתב מא' דראש חודש אדר, בסופו כתב הרבי בכת"ק: "בברכת הצלחה בתלמוד-תורה, בדחילו ורחימו".

לזכות

החתן הת' **מנחם מענדל שי**
והכלה המוהוללה מרת **רחל לאה שתחי**

גאלדמאן

לרגל נישואיהם בשעתומ"צ
אור ל' אלול ה'תשע"ו – שנת הקהל

∞

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרה"ח ר' **יהושע בנימין** וזוגתו מרת **חנה רבקה שיחיו גאלדמאן**
הרה"ח ר' **נתן** וזוגתו מרת **דניאלה שיחיו טייטעלבוים**

זקניהם

הרה"ח ר' **מושה פסח** וזוגתו מרת **אסתר שיחיו גאלדמאן**
הרה"ח ר' **ישראל** וזוגתו מרת **רייזל שיחיו זאיאנץ**
הרה"ת ר' **שמעון** וזוגתו מרת **רוזה שיחיו פרץ**
מרת **יהודית שתחי טייטעלבוים**